

Mölndals stad

molndals.stad@molndal.se

Rektorn vid Streteredsskolan

bjorn.blomgren@molndal.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Streteredsskolan
i Mölndals kommun

Tillsyn av Streteredsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Mölndals kommun under våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Streteredsskolan besöktes av Skolinspektionen den 27–28 mars 2012.

Helhetsbedömning

Läsåret 2010/11 fick 78 procent av eleverna i årskurs 9 betyg i samtliga ämnen. Kunskapsresultaten har de senaste tre åren sjunkit vad gäller andel elever som fått slutbetyg i samtliga ämnen. Tillsynen visar brister i verksamheten som kan ha betydelse för kunskapsresultaten. Skolan ger inte alla elever som är i behov av särskilt stöd det stöd de behöver och åtgärdsprogram upprättas inte alltid för elever som är i behov av särskilt stöd. Rektor tar inte ansvar för att ett systematiskt kvalitetsarbete genomförs i vilket det ingår att följa upp och utvärdera resultaten för att rätt åtgärder ska kunna sättas in för ökad måluppfyllelse. På så sätt tar inte skolan reda på orsaken till den låga måluppfyllelsen vad gäller kunskaper och alla elever ges därför inte möjligheter att nå kunskapskraven eller lägst målen att uppnå i samtliga ämnen.

Lärarna samverkar främst med lärare som undervisar i samma ämnen och även med lärare i det arbetslag de tillhör. Dock framkommer att samverkan mellan arbetslagen och samverkan med andra lärare i kommunen förekommer mer sällan. Bristen på samverkan kan vara orsak till att ämnesövergripande arbete är ovanligt och till att lärarna inte fått tillräckligt stöd för att sätta likvärdiga betyg då det finns lärare som inte har någon annan lärare att samverka med som undervisar i samma ämne vid skolan. Vid tillsynen framkommer även att elever i alla klasser och ämnen inte ges möjlighet till inflytande över hur undervisningen utformas.

Skolan genomför aktiviteter för att skapa trygghet och gemenskap och inget annat framkommer vid tillsynen än att miljön i huvudsak är trygg. Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller dock inte de krav som ställs på en sådan plan då resultatet av värdegrundsarbetet inte följs upp och utvärderas och de åtgärder som genomförs inte utgår från en aktuell kartläggning av verksamhetens identifierade behov.

Lärarna följer upp elevernas kunskapsutveckling och ger dem stöd och utmaningar i skolarbetet. Eleverna får veta målen och kunskapskraven i de flesta ämnen. Dock framkommer att eleverna inte alltid ges tydlig information om vilka mål eller kunskapskrav de uppnått och de får inte heller tillräcklig kunskap om vad de ska kunna för att nå högre betyg eller utvecklas vidare i riktning mot målen. De skriftliga omdömen som ges utgår inte alltid från kunskapskraven och i den individuella utvecklingsplanen framgår inte skolans

insatser för att eleven ska nå så långt som möjligt i riktning mot kunskapskraven och målen i läroplanen.

Vid Skolverkets utbildningsinspektion år 2006 (dnr 53-2006:1618) framkom en rad brister som vid aktuell tillsyn kvarstår. Bland annat framkom att skolans kvalitetsredovisning inte uppfyllde förordningen krav, skolan borde utveckla arbetet med att ge eleverna inflytande, skolan borde följa upp och analysera kunskapsutvecklingen, skolan måste se över kamratkontraktets överensstämmelse med grundskoleförordningen och skolan borde arbeta med att säkerställa rättvis och likvärdig betygssättning. Skolinspektionen ser allvarligt på att skolan inte åtgärdat dessa brister.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudmannen måste åtgärda. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Stteredsskolan som Mölndals kommun måste åtgärda för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Mölndals stad att senast den 2012-08-24 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Lärarna samverkar inte med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen och för att ge överblick och sammanhang.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med undervisning och lärande.

I detta ingår att:

Lärarna samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen och för att ge överblick och sammanhang (Lgr 11 2.2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer/Lpo 94 2.2 Mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer).

Grundläggande värden och inflytande

Eleverna ges inte möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med grundläggande värden och inflytande.

I detta ingår att:

Utformningen av inflytandet anges i planeringen av verksamheten och skolan har en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad (1 kap. 10 §, 4 kap. 14 § första stycket skollagen, Lgr 11 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande/Lpo 94 2.3 Mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande).

Eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och hålls informerade i frågor som rör dem (4 kap. 9 § skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar / Lpo 94 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektors ansvar).

Trygghet och studiero

De ordningsregler som finns har inte utarbetats under medverkan av eleverna och följs inte upp vid skolenheten.

Vid skolan bedrivs inte ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

I detta ingår att:

Ordningsregler finns, har utarbetats under medverkan av eleverna och följs upp vid skolenheten (5 kap. 5 § skollagen).

Skolan har rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen (6 kap. 10 § skollagen).

Det finns för skolenheten en plan mot kränkande behandling som innehåller dels konkreta åtgärder som skolenheten avser att påbörja och genomföra under det kommande året, dels en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts, dels vilka rutiner som gäller om personal kränker elev (6 kap. 8 § skollagen).

Särskilt stöd

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

När det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

I detta ingår att:

Eleverna får det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver (3 kap. 8 § skollagen, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar/Lpo 94 2.8 Mål och riktlinjer, Rektors ansvar).

Resursfördelning och stödåtgärder anpassas till den värdering av elevernas utveckling som lärare gör (Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar/Lpo 94 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.8 Mål och riktlinjer, Rektors ansvar).

Rektor ser till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds (3 kap. 8 § skollagen).

Rektor ser till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 § skollagen).

Bedömning och betygssättning

Rektorn ser inte till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Eleven och elevens vårdnadshavare informeras inte fortlöpande om elevens kunskapsmässiga utveckling.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömning och betygssättning.

I detta ingår att:

Lärarna får stöd för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg (3 kap. 14 §, 2 kap. 34 § skollagen).

De skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven (10 kap. 13 § skollagen).

I de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt (10 kap. 13 § skollagen).

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn tar inte ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

Rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen (4 kap. 4 § skollagen).

Rektor tar ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat (4 kap. 6, 7 §§ skollagen).

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Alla elever har inte lika tillgång till den utbildning som anordnas.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

I detta ingår att:

Utbildningen är avgiftsfri med undantag för enstaka inslag som medför en obetydlig kostnad för eleverna eller kostnader i samband med skolresor och liknande aktiviteter som ersätts av vårdnadshavare på frivillig väg (10 kap. 10-11 §§ skollagen).

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Undervisning och lärande

Bedömning:

Lärarna samverkar inte med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen och för att ge överblick och sammanhang.

Motivering:

Enligt läroplanerna ska alla som arbetar i skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Läraren ska samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen, och organisera och genomföra arbetet så att eleven bland annat får möjlighet att arbeta ämnesövergripande.

Skolans lärare är uppdelade i två arbetslag beroende på i vilket hus lärarna arbetar. Rektor uppger att arbetslaget har i uppgift att lärarna i arbetslaget ska samverka så att eleverna mår bra och når bra resultat. I intervju med lärare framkommer att de främst samverkar med varandra inom ämnet och att samverkan mellan ämnen förekommer i mindre utsträckning. Allra minst samverkar lärarna mellan arbetslagen. Lärarna uppger att om ämnesövergripande samverkan förekommer är det på grund av att de själva undervisar i flera ämnen som har beröringspunkter eller att de av en händelse får veta att någon annan lärare planerar att arbeta med samma område. De uppger att den tid som finns inför terminsstart eller i samband med studiedagar delvis går åt till praktiskt arbete. De önskar att samverkan inom och mellan arbetslagen var planerad och strukturerad. Rektor uppger att årets fortbildningsdagar har handlat om att skriva pedagogiska planeringar samt att utveckla arbetet med införandet av digitala hjälpmedel i undervisningen.

Eleverna berättar att de ibland tycker att de får dålig information om gemensamma aktiviteter. De uppger att det är mycket olika beroende på vilken lärare de har hur och om de får veta mål eller kunskapskrav eller om de får poäng på proven eller istället får veta vad de kan och vad de behöver lära sig. Lärarna uppger att samverkan med andra lärare i kommunen förekommer i mycket liten omfattning men var vanligare tidigare.

Av utredningen framgår att lärarna inte samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen och för att ge överblick och sammanhang. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

Lgr 11 2.2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer/Lpo 94 2.2 Mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer

Bedömningsområde: Grundläggande värden och inflytande**Bedömning:**

Eleverna ges inte möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen.

Motivering:

Enligt skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Den närmare utformningen av inflytandet ska enligt skollagen anges i samband med planeringen av verksamheten. Enligt läroplanen ska undervisningen bedrivas i demokratiska arbetsformer och förbereda eleverna för att aktivt delta i samhället. Den ska utveckla deras förmåga att ta ett personligt ansvar. Genom att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen och få välja kurser, ämnen, teman och aktiviteter, kan eleverna utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar. Enligt läroplanerna ska läraren svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Eleverna berättar att det finns elevråd på skolan och att det finns elevrådsrepresentanter i varje klass. Rektor uppger att det framgår i skolans dokument och på schemat att klassråd ska genomföras och eleverna berättar att elevrådet fungerar bättre än tidigare men att det i några klasser händer att klassråd inte genomförs.

Eleverna uppger att de inför ett nytt arbetsområde alltid får veta vad de ska göra och oftast får de ett papper där det framgår vad de ska kunna och vad som ska redovisas och bedömas. Eleverna berättar vidare att det finns lärare som bjuder in dem till att delta i planeringen av undervisningen och som tydligt visar att deras åsikter är viktiga både vid planering och vid utvärdering. De berättar dock att det även finns lärare som aldrig låter dem delta i planeringen av undervisningen. Lärare frågar generellt dem sällan om vilka redovisningsformer de önskar och eleverna berättar att skriftliga prov därför är det vanligaste sättet av visa vad de kan.

I den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av inför tillsynen framkommer inte hur elevernas inflytande ska anpassas efter ålder och mognad. Lärarna uppger att inga gemensamma diskussioner kring inflytandefrågor förs vid skolan och de utvärderar inte heller på skolenivå resultat kring inflytande-

frågor. Lärarna berättar att de jobbar olika med dessa frågor. Det finns lärare som uppger att de frågar eleverna hur de vill göra och att de anpassar elevernas inflytande utifrån hur mogen gruppen är för att vara delaktig i planering. Det finns även lärare som menar att de mycket sällan frågar eleverna om arbetssätt eller redovisningsfrågor och att det inte finns någon systematik i detta vid skolan.

Av utredningen framgår att eleverna inte ges möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen eftersom utformningen av inflytandet inte anges i planeringen av verksamheten och skolan inte har en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad. Vidare framgår att eleverna inte har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

1 kap. 10 § och 4 kap. 9 § och 14 § första stycket skollagen

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar/Lpo 94 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektors ansvar

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

De ordningsregler som finns har inte utarbetats under medverkan av eleverna och följs inte upp vid skolenheten.

Vid skolan bedrivs inte ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Motivering:

Enligt skollagen ska ordningsregler finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Enligt samma lag ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Vid Skolverkets utbildningsinspektion av Streterdsskolan år 2006 framkom att skolan måste se över kamratkontraktets överensstämmelse med grundskoleförordningen. Av kamratkontraktet framgick att eleverna riskerade att inte få delta i aktiviteter såsom lägerskolor, skolresor, skolfester, skidresor m.m. om de bröt mot reglerna i kontraktet. Skolverket ifrågasatte även lämpligheten att använda sig av kontrakt med minderåriga. Vid aktuell tillsyn framkommer att kamratkontakt fortfarande upprättas då eleverna börjar vid skolan och att påföljderna är desamma som vid Skolverkets utbildningsinspektion. I kamratkontraktet finns skolans ordningsregler. Eleverna uppger att de inte varit med och upprättat de ordningsregler som finns i kamratkontraktet men att de får skriva under det när de börjar i årskurs 7. De tror dock aldrig att någon elev inte fått följa med om de brutit mot reglerna. De säger även att reglerna inte utvärderas eller förändras över tid. Kamratkontraktet finns med i den information som skolan använder sig av och som skickas hem till föräldrarna.

Rektor uppger att skolan har ett stort fokus på trygghet och trivsel och att skolan för några år sedan hade stora problem med tryggheten varför skolan då fick dåligt rykte. De upprättade därför olika handlingsplaner och skapade en trygghetsgrupp, införde återkommande aktiviteter för att skapa gemenskap, anställde en så kallad "kamratstödjare" och inledde ett samarbete med en extern organisation. Rektor uppger att åtgärderna varit framgångsrika och att skolan nu präglas av trygghet och studiero. Rektor berättar att 95 procent av elever uppger att de känner trygghet och trivsel i den enkät som årligen genomförs i kommunen med elever i årskurs 8. Även i den enkät Skolinspektionen genomförde med elever i årskurs 9 framkom att 97 procent känner sig trygga i skolan. Rektor uppger att de påföljder som finns i kamratkontraktet inte tillämpats någon gång.

De intervjuade eleverna uppger att det mycket sällan förekommer kränkningar och att lärarna är bra på att upptäcka, utreda och åtgärda kränkningar. De tror att mobbning är mycket ovanligt vid skolan. De berättar att de har så kallade "kompisstödjare" i alla klasser som har regelbundna möten med skolans kamratstödjare och de uppger att de i årskurs 7 får utbildning av den externa organisationen. De berättar att det finns lärare som regelbundet tar upp värdegrundsfrågor i klassen om något har hänt men som även arbetar med förebyggande samtal för att motverka kränkande behandling. De berättar även att dessa samtal inte förekommer i alla klasser, främst att de inte pratar om hur de ska vara mot varandra eller har några liknande diskussioner. Det förekommer dock att de för samtal kring värdegrundsfrågor då det ingår i något ämnesområde. Eleverna berättar att de gör övningar för att stärka gemenskapen i klassen vid schemabrytande aktiviteter som genomför regelbundet i klasserna.

I intervju med rektor framkommer att skolan saknar rutiner för att rapportera kränkningar som förekommit till huvudmannen. Rektor berättar att han inte heller har rapporterat kränkningar som förekommit till huvudmannen. Rektor uppger att skolan tagit fram olika handlingsplaner som de använder i samband med kränkande behandling. Skolan har en handlingsplan för så kallad "bötning" (daterad år 2005), en handlingsplan för "våld och hot i arbetsmiljön" (daterad år 2002), "konsekvenser och ansvar (daterad år 2005), "handlingsprogram mot mobbning och annan kränkande behandling" (odaterad) samt en likabehandlingsplan i vilken det framgår att den gäller från år 2006 men att den ska följas upp i januari 2012 och utvärderas i augusti 2012. I intervju med lärare framkommer att de olika handlingsplanerna används och är förankrade hos personalen. Rektor uppger att de olika planerna används tillsammans med likabehandlingsplanen och att de på så sätt ingår i likabehandlingsplanen som också omfattar en plan mot kränkande behandling.

Skolinspektionen har tagit del av de olika planerna. I planen som skolan kallar "likabehandlingsplan" saknas en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts och vilket resultat åtgärderna har givit. Planerade åtgärder som utgår från en aktuell kartläggning av verksamhetens behov saknas och rutiner för att utreda och åtgärda kränkningar är mycket vagt beskrivna, både vad gäller om elev kränker annan elev eller om vuxen kränker elev. I intervju med elever framkommer att de inte fått veta vem de ska vända sig till om vuxen kränker elev.

Av utredningen framgår att de ordningsregler som finns inte är upprättade under medverkan av eleverna och följs inte upp vid skolenheten. De disciplinära åtgärder som finns i kamratkontraktet om elev bryter mot ordningsreglerna är inte förenliga med skollagen. Skolinspektionen ser allvarligt på att skolan inte rättat till den brist gällande kamratkontraktet som påtalades i samband med Skolverkets utbildningsinspektion år 2006. Vidare framgår att det vid skolan inte bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling eftersom skolan inte har rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen och den plan mot kränkande behandling som finns för skolenheten inte motsvarar de krav som ställs på en sådan plan. Skolinspektionen uppmärksammar skolan på att planen mot kränkande behandling ska upprättas årligen. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning:

5 kap. 5 § och 6 kap. 8, 10 §§ skollagen

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

När det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Motivering:

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, genom uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Enligt läroplanen innebär en likvärdig utbildning inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Enligt läroplanen ska undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver och resursfördelningen och stödåtgärderna anpassas till den värdering av elevernas utveckling som lärare gör.

Rektor uppger att elevhälsoarbetet är delegerat till utvecklingsledaren. I detta arbete ingår beslut om utredning och beslut om åtgärdsprogram. Skolinspektionen har tagit del av dokument benämnt "Rutiner för elev som riskerar att ej uppnå målen". Av detta framgår att läraren informerar mentor då elev ej uppnår kunskapsmålen i det ämne läraren undervisar i. Läraren upprättar därefter en utvecklingsplan tillsammans med eleven och informerar hemmet. En kopia av utvecklingsplanen lämnas till utvecklingsledaren. Om eleven inte uppnår kunskapsmålen i flera ämnen ansvarar mentor för att utvecklingssamtal äger rum för upprättande av en ny individuell utvecklingsplan (IUP). Av

dokumentet framgår att anmälan till elevhälsoteamet krävs för utredning och upprättande av ett åtgärdsprogram.

I intervju med utvecklingsledaren framgår att elevens behov inte skyndsamt utreds då lärare uppmärksammar att en elev inte befaras nå kunskapskraven. Utredning sker först om svårigheterna är större, finns i flera ämnen och handlingsplanens åtgärder varit otillräckliga. På så sätt görs inte heller vårdnadshavarna delaktiga då de inte är delaktiga i upprättandet av handlingsplanen och beslut om åtgärdsprogram fattas inte. Skolinspektionen har tagit del av ett antal handlingsplaner. Dessa liknar till sin form åtgärdsprogram men är inte beslutade av rektorn eller utvecklingsledaren.

Skolinspektionen har även tagit del av ett antal åtgärdsprogram. Dessa är beslutade av utvecklingsledaren eller rektorn och besvärshänvisning finns. I åtgärdsprogrammen framgår inte alltid vilka behov eleven har. De åtgärder som skrivs är främst åtgärder som visar var eleven ska få särskilt stöd och av vem och det framgår att särskilt stöd bland annat ges inom ramen för elevens val. Hur undervisning ska anpassas efter elevens behov framgår i mindre utsträckning. Ansvar för stödåtgärder läggs delvis på eleven vilket kan innebära "att komma till skolan varje dag", "gå till sin praktikplats", "alltid ha med kalendern och skriva ned instruktioner om läxor och prov". Dessa åtgärder kan inte anses var särskilda stödåtgärder i skollagens mening. Det framgår inte heller tydligt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas även om datum för utvärdering anges.

I intervju med lärare framkommer att det finns elever som är i behov av särskilt stöd som inte får det. Lärarna uppger att det finns elever som behöver särskilt stöd enskilt eller i mindre grupp men som inte får det på grund av brist på resurser. De menar att flexibilitet kring särskilt stöd saknas och att resurserna blir låsta och inte kan anpassas efter behov. De uppger att de försöker ge eleverna särskilt stöd inom klassens ram och att elever främst är hänvisade till elevens val om de behöver särskilt stöd i mindre grupp. Det förekommer även att elever kan få särskilt stöd i den så kallade "studion" av specialpedagog men det krävs särskilda omständigheter och beslut för detta.

Lärarna berättar att elevens stödbehov utreds när åtgärdsprogram upprättas men inte när de upprättar så kallade handlingsplaner för elever. Dessa handlingsplaner upprättar de om de befarar att eleven inte når kunskapskraven. Lärarna uppger att de inte får stöd av specialpedagog när de upprättar handlingsplaner men att elevhälsan är behjälplig då åtgärdsprogram upprättas.

Av utredningen framgår att särskilt stöd inte ges i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till eftersom eleverna inte får det särskilda

stöd som utredningen har visat att de behöver och resursfördelning och stödåtgärder inte anpassas till den värdering av elevernas utveckling som lärare gör. Vidare framgår att rektor inte ser till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds och rektor ser inte heller till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning:

3 kap. 8-9 §§ skollagen

Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar/Lpo 94 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.8 Mål och riktlinjer, Rektors ansvar

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning**Bedömning:**

Rektorn ser inte till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Eleven och elevens vårdnadshavare informeras inte fortlöpande om elevens kunskapsmässiga utveckling.

Motivering:

Enligt skollagen ska rektorn se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar. Huvudmannen ska se till att personalen vid skolenheterna ges möjligheter till kompetensutveckling. Huvudmannen ska se till att lärare vid skolenheterna har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet. Enligt samma lag ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Rektor uppger att diskussioner kring betygssättning sker i arbetslagen och han samtalar även enskilt med lärare om betygssättning kring exempelvis avvikelser. Rektor uppger att lärarna samverkar i ämneslagen för att sätta likvärdiga betyg och att diskussioner mellan ämnen också förekommer. Skolan har inga betygskonferenser eller liknande och analyserar inte heller tillsammans betygssättning förutom samtal kring meritvärden, antal elever med betyg i samtliga

ämnen samt behörighet till nationella program. Rektor uppger även att alla skolor i kommunen har träffar för att diskutera betygssättning.

Lärarna uppger att rektor varje år går igenom betygssättning med lärarna men att de då mest tittar på jämförelse med andra skolor i kommunen eller riket och att samtalet enbart berör meritvärde, andel elever med betyg i samtliga ämnen och behörighet till nationella program. De har även samtalat om skillnader i resultat mellan flickor och pojkar. De berättar att de inte i övrigt har några gemensamma diskussioner ledda av skolledningen kring rättvis och likvärdig betygssättning. De uppger att de på eget initiativ diskuterar betygssättning inom sina ämnen men att en del lärare är ensamma om sin ämnesbehörighet och då inte har någon diskussionspartner. Lärare berättar att de tidigare haft regelbundna träffar med andra skolor i kommunen för att säkra likvärdig betygssättning men att de nu får initiera detta på egen hand om det ska ske. Lärare uppger att detta är upp till var och en och att det hänger på att de kanske känner någon annan lärare i kommunen med samma ämnesbehörighet. De menar att risk finns att de skapar egna kulturer kring betygssättning och de lärare som är ensamma om behörigheten i sitt ämne får inte stöd av någon med samma behörighet. Rektor uppger att skolan planerar att träffa andra lärare i kommunen för att föra betygssamtal men att det ännu inte har genomförts.

I intervjuer framkommer att utvecklingssamtal genomförs med alla elever minst en gång per termin och inför samtalen skrivs skriftliga omdömen i alla ämnen som eleven fått undervisning i. Skolinspektionen har tagit del av ett antal individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen. Dessa utgår från en gemensam mall uppdelad i fyra olika nivåer, alltifrån nivå ett som innebär att eleven inte nått målen för godkänt till nivå fyra som innebär att eleven bedöms ha goda möjligheter att nå högre mål är godkänt. Läraren ska till denna bedömning även lämna en skriftlig kommentar. Det finns ämnen där skriftliga kommentarer ges och ämnen där detta inte ges. Samma mall används för alla årskurser trots att betyget godkänt inte längre finns, förutom för årskurs 9 läsåret 2011/2012. De kommentarer som ges handlar främst om provresultat, om elever gör läxor eller andra påminnelser läraren vill framföra till eleven. Omdömena saknar en bedömning som är kopplad till kunskapskraven/målen att uppnå.

I intervju med elever framkommer att de efter utvecklingssamtalet inte anser att de fått information om vad de kan i samtliga ämnen och flera elever uttrycker att de inte heller vet vad de behöver utveckla. De elever som uppger att de fått veta vad de behöver utveckla berättar att det sedan inte märks i undervisningen och att det inte verkar som om informationen går fram till den lärare

som berörs. I intervju med elevhälsan framkommer att IUP-erna har varit svår-tillgängliga för lärarna då de inte alltid kan öppna dem i det digitala system som används. I de IUP-er Skolinspektionen tagit del av saknas en beskrivning av skolans insatser för att eleven ska nå kunskapskraven/målen att uppnå och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Av utredningen framkommer att rektorn inte ser till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar eftersom lärarna inte får stöd för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg. Vidare framkommer att eleven och elevens vårdnadshavare inte informeras fortlöpande om elevens kunskapsmässiga utveckling eftersom de skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna inte avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven/målen att uppnå och i de individuella utvecklingsplanerna framgår inte vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därmed att avhjälpa bristerna.

Författning:

3 kap. 14 § och 2 kap. 34 § samt 10 kap. 13 § skollagen

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning:**

Rektorn tar inte ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Motivering:

Enligt skollagen ska det på skolenhetsnivå genomföras ett systematiskt kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete genomförs. Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

I intervju med rektorn framkommer att möten i arbetslagen hålls regelbundet. Arbetslagen har inte arbetslagsledare, istället utses olika referenspersoner som träffar rektorn för att sedan föra tillbaka frågor till arbetslagen. Lärarna berättar att de inte vet vilka områden skolan har identifierat som utvecklingsområden

innevarande läsår och vet inte heller om det har upprättats någon verksamhetsplan för året vilket varit vanligt tidigare för genomförandet av beslutade åtgärder. Referenspersonerna har varit delaktiga i upprättandet av verksamhetsberättelsen som även omfattar skolan kvalitetsredovisning. De intervjuade lärarna anser att de på skolnivå alltför sällan följer upp och utvärderar resultaten och uppger att de är osäkra på vilka resultat skolan ska följa upp och utvärdera förutom kunskapsresultaten och att det ska finnas med ett genusperspektiv.

Rektorn uppger att skolan under flera år har gjort stora ansträngningar för att åtgärda den otrygga miljö som rådde på skolan för ett antal år sedan och att de har lyckats väl i detta. Rektor uppger även att han tidigare varit nöjd med skolans kunskapsresultat, helst behörigheten till nationella program men att skolans kunskapsresultat år 2011 inte var bra. Han uttrycker att kunskapsresultaten detta år hängde ihop med att det fanns elever som av olika anledningar hade mycket svårt att nå kunskapsmålen. Rektor uppger att de har arbetat med att upprätta lokala pedagogiska planeringar för att öka måluppfyllelsen och att skolan har upprättat en verksamhetsplan för läsåret. Innevarande läsårs arbete består bland annat av att utveckla arbetet med digitala verktyg och införandet av den nya läroplanen, kursplaner samt nytt betygssystemet. Skolan kommer även förändra organisationen då nya arbetslag kommer att bildas då elever i årskurs 6 kommer att tas emot i skolan.

Skolinspektionen har tagit del av den verksamhetsberättelse som upprättades för läsåret 2010/11 och skolans verksamhetsplan. Verksamhetsberättelsen redovisar kunskapsresultat utifrån behörighet till nationella program, genomsnittligt meritvärde och resultat på nationella ämnesprov. Resultat kring betygens fördelning mellan olika betygsteg och mellan ämnen och kön saknas. En kort skrivning görs även kring likabehandlingsplanen och satsning på IKT (informations- och kommunikationsteknik), implementering av ny läroplan, renare skola och språkvecka. Verksamhetsberättelsen saknar analyser av resultaten och tydliga åtgärder för ökad måluppfyllelse. Den anger inte heller tydligt vilka målen är, vare sig mål som man mätt mot eller framtida mål. Resultatet kring läroplansmål som exempelvis normer och värden, elevernas ansvar och inflytande eller skola och hem saknas. Lärarna uppger att verksamhetsredogörelsen inte styr deras arbete i skolan.

Av utredningen framgår att rektorn inte tar ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Rektor tar inte heller ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

4 kap. 4, 6, 7 §§ skollagen

Bedömningsområde: Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning:

Alla elever har inte lika tillgång till den utbildning som anordnas.

Motivering:

Enligt skollagen ska utbildningen vara avgiftsfri. Trots detta får det förekomma enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna. I samband med skolresor och liknande aktiviteter får det, trots övriga bestämmelser i skollagen, i enstaka fall under ett läsår förekomma kostnader som ersätts av vårdnadshavare på frivillig väg. Sådana aktiviteter ska vara öppna för alla elever.

I intervju med elever och rektor framkommer att skolan anordnar en friluftsdag varje år med skidåkning till en kostnad av 400 kronor. Rektor uppger att om det skulle komma till hans kännedom att någon elev inte har råd men ändå vill åka med kan skolan betala kostnaden. Rektor tror dock inte att eleverna informerats om detta eller att skolan har rutiner för att betala om det kommer till skolans kännedom att elever inte kan åka med på grund av kostnaden. Rektor berättar att avgiftsfria alternativ finns för elever som inte vill eller kan betala kostnaden för skidresan.

Av utredningen framgår att utbildningen inte är avgiftsfri med undantag för enstaka inslag som medför en obetydlig kostnad för eleverna eller kostnader i samband med skolresor och liknande aktiviteter som ersätts av vårdnadshavare på frivillig väg. Kostnadsfria alternativ ersätter inte möjligheten för alla elever att åka med och skidresan blir inte öppen för alla. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

10 kap. 10-11 §§ skollagen

Bakgrund

Måluppfyllelse

Skolverkets officiella statistik visar att år 2011 fick 78 procent av eleverna i årskurs 9 slutbetyg i samtliga ämnen. Detta är en försämring mot år 2010 då 86 procent av eleverna i årskurs 9 fick slutbetyg i samtliga ämnen. År 2011 var nästan alla elever behöriga till yrkesprogram vid gymnasieskolan och mellan 91 och 93 procent av eleverna var behöriga till övriga program. År 2010 var 98 procent av eleverna behöriga till nationella program. Behörighetskraven har ändrats från år 2010 till år 2011 men statistiken anger att andelen elever som var behöriga till nationella program vid gymnasieskolan har sjunkit från år 2010 till år 2011. År 2011 var det genomsnittliga meritvärdet 207,2 (riket 210,6) att jämföra med år 2010 då det var 209,1 (riket 208,8).

Flickorna i årskurs 9 uppvisade år 2011 ett sämre betygsresultat än pojkarna. Pojkarnas genomsnittliga meritvärde var 208,3 och flickornas var 204,8. Andelen flickor som fick slutbetyg i samtliga ämnen var 71 procent att jämföra med att 81 procent av pojkarna fick slutbetyg i samtliga ämnen. Sett över en femårsperiod har det varit pojkarna som i stort uppvisat sämst kunskapsresultat. När det gäller betygsfördelning på de olika betygsstegen visar Skolverkets officiella statistik att påtagliga skillnader fanns mellan ämnen och kön år 2011. Det ämne där flest elever i årskurs 9 fick MVG var idrott och hälsa där 39 procent av eleverna fick detta betyg. Då skolan har en uttalad idrottsprofil kan det vara rimligt att eleverna får höga betyg i ämnet. Det ämne som uppvisar lägst andel MVG samma år var musik där 5 procent av eleverna fick MVG. De ämnen där betydligt fler pojkar än flickor fick MVG var engelska, idrott och hälsa och teknik. I ämnena hem- och konsumentkunskap, biologi, kemi, samhällskunskap och svenska fick betydligt fler flickor än pojkar MVG. I ämnet engelska fick samtliga elever slutbetyg men i ämnet musik saknade 11 procent av eleverna slutbetyg.

Enligt statistik från skolan nådde samtliga elever i årskurs 9 år 2011 målen i de nationella ämnesproven i engelska, biologi och svenska. 82 procent av eleverna nådde målen på ämnesprovet i matematik. Samma år fick 97 procent av eleverna betyg i biologi, 99 procent fick betyg i svenska och 99 procent fick betyg i matematik.

De elever som intervjuats vid tillsynen uppger att de trivs i skolan, att de känner sig trygga och att lärarna alltid reagerar och åtgärdar kränkningar om de förekommer. Elever, lärare och rektor uppger att det är ovanligt att kränkningar förekommer och att skolan har tydliga rutiner för att upptäcka, utreda och åtgärda kränkningar. Eleverna uppger att studiero råder vid de flesta lektioner, vilket bekräftas vid de lektionsbesök som genomförs vid tillsynen. Skolinspektionen genomförde en enkät inför besöket som besvarades av elever i årskurs 9

samt föräldrar. 70 procent av föräldrarna påstår att det "stämmer helt och hållet" att deras barn är tryggt i skolan. 97 procent av eleverna svarar i enkäten att det "stämmer helt och hållet" eller "stämmer ganska bra" att de känner sig trygga i skolan.

Av skolans plan mot kränkande behandling samt vid intervjuer framkommer att skolan genomför återkommande aktiviteter för att skapa gemenskap och trivsel. Resultatet av värdegrundsarbetet utvärderas dock inte och skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan. Alla elever ges inte möjligheter att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås/lägst målen att uppnå i samtliga ämnen. Skolinspektionen pekar i detta beslut på ett antal områden där skolan behöver vidta åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat.

Beskrivning av Streteredsskolan

Streteredsskolan ligger i Källered i Mölndals kommun och tar emot elever i årskurs 7 från Brattåsskolan och Östergårdsskolan för undervisning i årskurserna 7–9. Vid skolan ligger även Streteredsskolans grundsärskola. Denna behandlas i en särskild rapport för grundsärskolan i Mölndal. Vid tillfället för tillsynen undervisas 196 elever vid skolan i åldershomogena klasser. Lärarna är uppdelade i två arbetslag och skolan leds av en rektor som har delegerat delar av ledningsansvar till skolans utvecklingsledare. Skolan har en idrottsprofil med inriktningarna fotboll och ishockey.

I ärendets slutliga handläggning har utredaren/juristen Julie Svane och undervisningsrådet Elisabeth Fogelberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist
Enhetschef

Kristina Svensson
Undervisningsråd

Bilagor:**Bilaga 1 Allmänt om tillsynen****Allmänt om tillsynen**

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan

information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).